

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.

Fiókiadóhivatal:
Kassa, Fő-u. 45. (Breitner
papirkereskedés).

Telefonszám: 150.

NAPLÓ

KASSAI FÜGGETLEN NAPILAP.

Vidéki szerkesztőségek és
kiadóhivatalok:
Sárosvárm.: Eperjes, Bártfa
Szepesvárm.: Lőcse, Igló.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyedévre . . 3 K 50 f.

Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegkötséggel több.
**Megjelenik mindennap
délután 5 órakor.**

Hűtlen kezelés.

Kassa, szept. 13.

Ha szépen akarjuk elnevezni a nagyobbára uri gonosztevők bűnét, hűtlen kezelésnek mondjuk azt, ami közönséges néven sikkasztás. Egészen természetes, hogy az uraknak majdnem sportszerűen üzött büne ez. Sportszerűnek nevezhetjük, mert rendszeresen üzik, hisz nem vehetünk a kezünkbe ujságot, hogy egy-két sikkasztásról ne olvashatnánk. S hogy ezeket uri emberek, tehát művelt, értelmes, diplomás egyének követik el, az is egészen természetes, mert hisz csak ilyenekre bizzák úgy az egyeseknek kincsét, mint a közvagyonot azért, hogy kezeljék. Ezek a jó urak azután addig kezelik a rájuk bízott összeget, míg egyszer csak teljesen *elkezelik*, tudniillik a maguk javára fordítják azt, ami nem az övék.

A tényekből megállapíthatjuk, hogy a sikkasztások közt a legkevesebb történik azért, mert az illető kezelő rá van szorulva a máséra, mert esetleg saját családját akarja megmenteni a nyomortól. Nagyon csekély azoknak a száma, akik szegény ember létükre idegen pénzzel foglalkoznak s maguk is szűk anyagi viszonyok között léven, elvakítottak a nagy pénz látára s hogy magukon segíthessenek, hát sikkasztanak.

A legtöbb sikkasztó nagy ur, jól fizetett tisztviselő. Vasalt nadrágban, cilinderben járnak, gummiradleren kocsikáznak, utaznak, fürdőznek s hogy még előkelőbbeknek látszassanak, pezsgőznek, kutyákat nevelnek s ami a fő, sportolnak: kártyáznak és lóversenyeznek. A lelkiismeretük nagyon tág s mivel főlebbvalójuk kevés van, nem igen tartanak a rovancsolástól, néha-néha egy-két tiz koronát ellopnak, ezt elverik vagy eljátszák s a másik tiz koronának vissza akarják szerezni. Ezek is utána usznak. A hiány tehát növekedik az uri passzióval s mikor a nagyságos urnak el kell számolnia, rögtön gonosztevővé vedlik át s szalonkában és lakkoipóban, kikötött bajusszal jelenik meg ott, ahol a gyilkosokra mondanak ítéletet: a vádlottak padján.

Ezek az uri emberek, ezek az értelmiségi osztályhoz tartozó értelmetlenek nem tudnak gondolkodni, nem látnak tovább az orruknál; mert ha csak egy kicsit gondolkodnának, tudnák, hogy nincs gonoszság, nincs álnokság a földön, mely hamarosan ki ne tudódnék. S ha már sem erkölcsi érzésük, sem esküjük nem szabhat gátat rossz kívánságaiknak,

legalább az tartaná vissza őket, hogy nevék és az ezt viselő családjuk örökre szégyenteljesek lesznek. Nem, ezzel ők nem törődnek. A vágy kielégítése a fő.

Gonoszságukkal nemcsak magukat teszik tönkre, hanem más családokat is a koldusbotra juttatnak, mert jóhirű pénzintézeteket csődbe kergetnek; a közvagyon, a nép verejtékéből kiizzadt ezeket elpocsékolják; a szegény árvákat, kiket a sors keze úgy is keményen megvert, még szerencsétlenebbé teszik.

A nap-nap mellett megisméltető ezen gaztettek indító oka erkölcsök lazulásában keresendő, mely nemcsak a kezelőkben, de azok fölötteseiben is mindinkább megnyilvánult. Ha a fölöttesek szigorúan figyelnek alantaisaiknak eljárását s ezeknek állásuk után járó jövedelmeikből ki nem teltető urizálásuknak mindjárt az első alkalomnál nyakát szegnék, bizony kevesebb sikkasztás történhetnék meg.

A kellő ellenőrzés hiánya biztatja a sikkasztót, tehát az ellenőrzésre hivatottak egy huron pendülnek az esetlegesen alájok rendelt sikkasztókkal. Alkalom szüli a tolvajt!

Postások mozgalma.

Új betegsegélyző-egylet.

— A „Napló” tudósítójától. —

Kassa, szept. 13.

Nem lehet nagyobb csapás egy családra — a halálesetet kivéve — mint mikor a családfentartó atya, a kenyérkereső kéz megakad munkájában: ágyhoz szegezi a betegség. Ilyenkor nemcsak hogy szomorúság tölti be a házat, de a kiadások is tetemesen megszorodnak, mert drága ám az orvos, meg a patika. A fix fizetéses emberek, legyenek bármily magas állásuk is, nincsenek anynyira jól javadalmazva, hogy az ilyen kiadásokat meg ne éreznék, hogy zsebükön ne vágna jókora eret a betegség. Erzi ezt a társadalomnak minden rétege. Egyesülnek is az egy foglalkozáshoz tartozók azért, hogy csekélyebb megerőltetésökbe kerülő közös költségekkel segítsenek egymáson, ha valakit közülük baj ér. Legfontosabb az ilyen egyesülések közül a betegsegélyző-egyesületek megalakítása. Alig érzi meg az illető tag a heti vagy havi díj befizetését s milyen jól esik az, ha esetleg betegség lepi meg, nem kell külön nagy összeget kiadni.

Legujabban — mint értesülünk — a postások körében indult meg nagyobb arányú mozgalom a betegsegélyző-egylet megalakítása iránt. Ezen nemes eszmének felszínre hozatala Paal Imre, posta- és távirdaigazgató érdeme, ki felismerte mily szükség van erre és csakugyan dicséretre méltó buzgalommal fáradozik azon, hogy az eszme megvalósulást nyerjen. Folyó hó 2-án értekezletet is hívott össze a kassai kerület szervezetére érdekeit szolgáló betegsegélyző

egyesület létesítése tárgyában. Az igazgató, mint értekezlet elnök által nagy gonddal és körültekintéssel kidolgozott „Alapszabálytervezet” csekély módosítással elfogadott; az alakuló gyűlés, melyen az egyesület ügyét végleg szabályozták, f. év december végén fog megtartatni. Paal Imre, posta- és távirdaigazgató ezen ténykedésével a kerületi posta- és távirda-személyzetet nagy hála-lára kötelezte. A humánus gondolkodású férfiú jól tudja e közmondás értelmét: Segíts magadon, az Isten is megsegít.

A bolgár veszedelem.

(A magyar kertészek bajai.)

— A Napló tudósítójától. —

Kassa, szept. 13.

Azok között az ügyek közt, amelyek megoldásra várnak, van a bolgár és szerb kereskedelmi szerződés, melyeknek fölmondása immár csak hetek kérdése lehet. A mi kertészeinket csak közvetve érdekli az, hogy Bulgária gabonájának, Szerbia meg marhájának behozatalával szorítja le a belföldi árakat. Sokkal közelebből érdekli a kassai kertészkedő gazdákat, hogy Bulgária meg Szerbia évenként nagy tömegben küldi át hozzánk az ő kertészvállalkozóit, a „bolgár kertészek” néven ismert, kellemetlen és árthatmas versenytársakat.

Manapság minden ország egész erejével arra törekszik, hogy a hazai termelést az idegen versenytől megvédje és ezért vámoikat és az állatforgalmat korlátozó intézkedéseket hoz. A magyar gazdáknak is szükségük van erre a védelemre; nekik is vannak terheik, még pedig nagyok, nekik is emelkednek igényeik a haladó korrallal. A hazai termelést tehát meg kell náluk is védelmezni.

Es a hazai termelés megvédése nemcsak a termények megvámolása, hanem a veszedelmes versenytársak távoltartása által is lehetséges. A mi kertészeink állandó panasza az, hogy a bolgár kertészek akik idegen állam alattvalói, akik nálunk adót nem fizetnek, akik keresményükből elenyészően csekélyrészt költenek el hazánkban, hogy ezek a bolgár kertészek sokkal kedvezőbb viszonyok közt versenyezhetnek, mint az idevaló kertészek. Ez — mondjuk — állandó panasza a mi gazdáinknak és már valami mozgalom is keletkezett e baj megszüntetésére.

Most a bolgár- és szerb kereskedelmi szerződések megkötése előtt, megint föl kell vetni ezt a kérdést, ki kell mutatni, hogy a helybeli gazdákat mennyivel nagyobb adó és egyéb terhek nyomják, mint a jövevényeket és az új szerződésekben meg kell változtatni azt a rendelkezést, amely a magyar gazdák rovására az osztrák gyárak és üzletek Bulgáriában és Szerbiában levő fiókjainak használ csak. Föl kell vetni megint ezt a kérdést és nem szabad hagyni, hogy megint elaludjék.

Az Abauj-Tornamegyei Gazdasági Egyesületnek tehát sürgősen meg kell indítani az adatgyűjtést, az egyenlőtlen versenyviszonyok kimutatására és ezeknek az adatoknak alapján kell aztán nagyszabású mozgalmat kelteni és az illetékes tényezők előtt kifejtetni a kassavidéki gazdák jogos érdekeit. De e gazdasági együletre hárul az a nagy feladat is, mert igazán egyenlő kilá-

tásokkal ami kertészeink csak akkor tudnak majd versenyezni, ha éppen annyira tudják majd a kertészkedés csinját-binját, mint azok a huncut bolgárok, a kik bizony nemcsak az adómentességükkel érnek el olyan nagy eredményeket.

Egyházmegyei gyűlés.

(Ev. ref. gyűlés Tornán.)

— A „Napló“ tudósítójától. —

Kassa, szept. 13.

A tornai ev. ref. egyházmegye közgyűlését Tornán folyó hó 7-én tartotta meg *Ragályi* esperes és *Ragályi* Gyula tornamegyei gondnok kettős elnöklése alatt, úgy a lelkészek, mint a tanítók s egyházi küldöttek meleg érdeklődése mellett.

Az esperes jelentésében fájó érzettel emlékezett meg a görgői egyháznak 41 évig működő lelkészéről, *Lükő* Béláról, aki alig 17 éves korában, mint serdülő gyermek lépett ama névtelen hősök sorába, akik a haza, a nemzet s alkotmányunk védelmében, vért s életet áldozni készek valának s megismertették a honvéd nevet a világgal... Erdemeit jegyzőkönyvileg megörökítették.

Pár helyi érdekű dolog elintézése után az egységes liturgia kérdésében a konvent javaslatát fogadta el.

Három tanító erősített meg a három elment ideiglenes tanító helyébe. Két kitűnő tanító a Nagy Gedeon-féle alapból 40—40 koronával, Varga József görgői tanító pedig, mint ki a történelem és magyar nyelvtanból legtöbb eredményt tudott felmutatni, a Csengeri-féle alapból 30 koronával jutalmaztatott.

A görgői egyház hívei, egyházi épületek rendbehozatala céljából, a lelkészi állásnak egy évig leendő elhalasztásáért kérvényeztek, kérelmükkel azonban csaknem egyhangú határozattal elutasították, de e határozat ellen a jelenlevő küldöttek felebbezést jelentettek be.

Az egyházkerületi gyűlésre az elnökségen kívül *Ardai* Dániel és *Péter* József egyházi, *Kádár* Kálmán és dr. *Óváry* Pál világi tanácsbírák küldettek ki.

Az osztálysorsjáték áldozata.

Öngyilkos aradi postatiszt.

Sikkasztás az aradi vasuti postahivatalban.

Katezer korona hiány.

— A *Napló* tudósítójától. —

Kassa, szept. 13.

Szenzációs és részleteiben igen meghatározó tragédia játszódott le ma az aradi pályaudvar egyik félreeső helyiségében. Egy állami tisztviselő, akit szorgalma és tehetősége előkelő állásba juttatott, idegen pénzhez nyult s a mikor szorulni érezte nyaka körül a hurkot, fegyvert fogott maga ellen, mert nem akarta a börtön falai között tölteni férfi-élete legszebb napjait.

Ez a rövid foglalata a pályaudvar szenzációjának, a mely azért nevezhető tragédiának, mert hőse *Leitner* Győző posta-és távirat főtiszt nem annyira a könnyelműségének, mint inkább olyan szenvedélynek lett az áldozatává, a mely kevés kivétellel közös vonása azoknak az embereknek, a kikre a sors súlyos anyagi gondokat zúdított. Fizetése nem állott arányban azokkal a terhekkel, a melyeket sok tagból álló családjának föntartása rótt reá és hogy mindenben megfeleljen a társadalom követelményeinek, a szerencsével akart szövetkezni.

Itt kezdődik az ő tragikumának az az eleme, a mely gyors léptekkel szokta siettetni a kifejlést, a bukást. Sorsjegyekkel játszott és olyan nagy számmal vásárolta össze az osztálysorsjegyeket, hogy a maga fizetéséből nem tudta fedezni azoknak az árát,

mivel pedig a játékszenvedély erősebb volt benne a becsületérzésnél, a reá bizott értékek árának egy részét elsikkasztotta. Így azután lebukott a lejtőn abba a mélységbe, a honnan a becsületes emberek közé csak a szájalom, a könnyörületesség nyitja meg számára a visszatérés útját. *Leitner* Győző nem akarta látni a szájalmat, nem akart részt kérni magának a könnyörületességéből s a büntetés elől a halálba igyekezett. De a golyó, a melyet agyának irányzott, célt tévesztett s a magáról megfeledezett tisztviselőnek, ha fölépül súlyos sebéből, keresztül kell mennie azon purgatóriumon, melynek az ajtaját az igazságszolgáltatás nyitja meg részére.

LEGUJABB.

— Távirati és telefonhírek. —

A Fejérvary báró bukása.

Budapest, szept. 13. (Saj. t. táv.)

Az általános választói jog kérdése, amelyet a Fejérvary-kormány vetett a felszínre, teljesen más eredménnyel járt, mint, ahogy azt a kormány céllozta. *Gautsch* osztrák miniszterelnök ellenkezése e kérdésben a Fejérvary-kabinet bukását okozta.

Fejérvary már el sem megy a szeptember 15-diki gyűlésre, hanem átiratban fogja tudatni a képviselőházzal lemondását.

Politikusok a királynál.

Budapest, szept. 13. (S. tud. táv.)

Fejérvary értesítette *Kossuth* Ferencet, gr. *Andrássy* Gyulát, br. *Bánffy* Dezsőt és *Wekerle* Sándort, hogy a király őket legközelebb kihallgatáson fogja fogadni.

Gautsch szereplése.

Budapest, szept. 13. (Saj. t. t.)

Gautsch osztrák miniszterelnök beavatkozása a magyar belügyekbe nemcsak Magyarországon, hanem Ausztriában is kellemetlen hatást keltett. Általános a vélemény, hogy ezzel a helyzet még jobban elmérgesedik.

A Zeysig-ügy.

Berlin, szept. 13. (Saj. tud. táv.)

Ma hallgatták ki *Weisz* Juliánt, a *Budapester* Tagblatt szerkesztőjét, a kit „Az Ujság“ a röpirat szerzőségével vádolt.

Utána *Farkas* József hírlapíró hallgatták ki, aki a röpiratot terjesztette.

Zigány Árpádot ma szállították át az ügyészséghez. Védője dr. *Halmi* Elemér.

Komura állapota.

London, szept. 13. (S. t. t.) *Tu*-*Komura* báró japán békekövet állapotában javulás állott be, úgy hogy csütörtökön már elhagyja *Portsmouth* és visszatér hazájába.

A keletázsiai harcterről.

London, szept. 13. (Saj. tud. táv.)

Három orosz ezred megtámadta a japánokat, de visszaverték őket.

INNEN-ONNAN.

A por.

— Párbeszéd. —

Első polgár: Hallatlan!
 Második polgár: Micsoda poigártárs?
 Első polgár: A por.
 Második polgár? Tévedsz. A por nem hallatlan, hanem nyelhetlen...
 Első polgár (kacag).
 Második polgár: Mit röhögsz?
 Első polgár: Senki se tudja, mitől van ilyen nagy por Kassán.
 Második polgár: Te tudod?
 Első polgár (titokzatosan): Tudom.
 Második polgár: Nos?
 Első polgár (sugva): Kiporolták az elsőfoku közegészségügyi hatóságok vasalt nadrágját.
 Második polgár: Testtel együtt vagy test nélkül?
 Első polgár: Testtel együtt.

HIREK.

— *Dr. Navratil* Kolozsváron. A rettegett dr. *Navratil* Ákos, a kassai jogászság réme, a kolozsvári egyetemre ment, ahol a képviselőnek választott jó öreg *Pisztory* örökét: a nemzetgazdasági-pénzügytani széklet vette át. Kolozsvárról most azt írják nekünk, hogy *Navratil* dr. három nap óta alapvizsgáztat s e rövid idő alatt huszonkét jelentkező bukott el, ami elég szép summa. A hallgatók persze visszasírják *Pisztory* dr.-t, a derék öreg urat, aki csekély tudás után is kimondta a boldogító igent s a vizsgázókat nem igen székálta mindenféle furfangos és titokzatos kérdésekkel...

— *Münster* Tivadar kitüntetése. A pancsovai polgármesteri kongresszuson tegnap *Münster* Tivadar kassai polgármestert a szervezet alelnökévé választották és a jövő évi kongresszus színhelyéül Kassa városát jelölték ki.

— Egy volt kassai színésztől. A kassai közönség hajdani kedvence, *Hidvéghy* Ernő október 1-től a *Nádassy*-féle színházalattal a kolozsvári nemzeti színházhoz szerződött hásszerelmesnek és rendezőnek.

— Uj egyházközség Eperjesen. A mint Eperjesről írják, legközelebb meg fog alakulni az eperjesi ev. ref. egyházközség. Az abauji egyházmegye ugyanis elhatározta, hogy az eperjes-sárosi misszió szervezésére Szepesmegye bevonásával Eperjesen lelkészi állomást létesít. A dolog anyagi oldalát megkönnyítette egy eperjesi polgár, néhai *Makó* Márton, aki a belvárosban egy házat hagyott az egyházra, amely lelkészi laknak s imaháznak megfelel. A sáros-szepesi misszió lelkésze *Frencel* Bertalan, aki eddig az abaujmegeyi *Vajkócon* volt lelkész, van kiszemelve az új állomásra.

— Az ujságírók küldöttsége *Budapest*-ben. Az Aradon a múlt vasárnap lezajlott ujságírókongresszus határozatából *Seress* Imre ügyében küldöttség fog járulni, többnyire a zsurnalisztikához tartozó képviselők elé. A megállapodás szerint a küldöttség tagjai szeptember 14-én csütörtökön délelőtt 10 órakor találkoznak *Budapest*-ben a *Hungária*-szálló kávéházi helyiségében. A küldöttség előbb *Justh* Gyulát keresi fel, azután tizenhat országgyűlési képviselőt, hogy a képviselőházban tegyék szóvá a kassai katonatiszti vérengzést. A küldöttség a következő országgyűlési képviselőket keresi fel: *Apponyi* Albert, *Andrássy* Gyula, *Barabás* Béla, *Bánffy* Dezső, *Bolgár* Ferenc, *Herceg*

Ferenc, Holló Lajos, Kossuth Ferenc, Lengyel Zoltán, Mikszáth Kálmán, Nagy Sándor, Pap Zoltán, Rákosi Viktor, Vázsonyi Vilmos, Vészi József és Zlinszky István. A küldöttséget Stauber József aradi lapszerkesztő, a szervezet elnöke vezeti.

— **Iparosok köre.** A nem rég megalakult Iparosok körében egyre folynak a jelentkezések és minden jel arra mutat, hogy ez a régen szükséges intézmény a legjobb uton halad a föllendülés felé. Az iparosok kezdik ugyanis belátni, hogy szükségük van egy olyan helyre a hol ügyes-bajos dolgukat megbeszélhetik és amely kiindulópontja lehet az összes iparágak föllendülésének, azonkívül pedig az iparosok érdekeit lesz hivatva előmozdítani. Mi örülnénk a legjobban, ha az iparosok köre minél számosabb taggal szaporodnék, hogy így teljes erőben élhetne hivatásának. Ujabb jelentkezéseket elfogad Novák János férfi szabó Apáca-utca és Tóth István férfi szabó Fő-utca 59. sz. az iparosok köre megbízottjai.

— **Ahol nem táncolnak.** Érdekes rendelkezést adott ki Csanád vármegye alispánja Makó város polgármesterének és a járási főszolgabírónak. Az inségidőkre való hivatkozással meghagyja az alispán az alantas hatóságoknak, hogy táncmulatságokra csak kivételesen adjanak engedélyt, mert jobban kell a garas kenyérre, mint táncra.

— **Modern tápítal.** Idegesség, álmatlanság, vérszegénység, étvágytalanság ellen leginkább a *Herkules-sört* használják újabban, mert e kitűnő malátatápsör különlegesség hatásos hízáló is; gyengélkedőknél, lábadozóknál kiváló erősítő és e mellett nagyszerű asztali ital. Kapható minden jobb fűszerüzletben, vendéglőben és kávéházban. Nagyban: Herkules-sörfőzde, Budapest, VII., Bethlen-tér 3, honnan postán 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel küldenek.

— **Találtatott** egy gyémántokkal ékített arany óra H. G. monogrammal. A tulajdonos jelentkezhetik a rendőrségen.

— **Hamisított ötvenkoronások.** A kereskedelmiügyi miniszter rendeletben figyelmeztette a posta- és táviró-hivatalokat, hogy az ötven koronás bankjegyek elfogadásánál legyenek óvatosak. A rendelet kibocsátásának oka az volt, hogy a mármaroszigeti posta- és táviró hivatalnál a napokban 3 drb 50 koronás bankjegyhamisítványt foglaltak le. A hamisítványok alapszíne elmosódott világos rózsaszín, kivitelük a valódi bankjegyénél durvább; a felirathoz e helyett: „törvényes ércpénzt” ezt lehet olvasni: „törvényes ércpénzt” s mind a három darabon „Serie 1045” és „48935” számolás van.

— **Nagyszalók leégtek.** Szepesszombatról tegnap délután azt az értesítést kaptuk, hogy Nagyszalókon rögtön ebéd után tűz keletkezett, mely az egész községet elhamvasztotta. A tűz özv. Bugschné csürjében keletkezett, ahol állítólag 18 éves hülye fiú okozta a tüzet. Összesen 119 lakóház és 140 csür égett el sok gabonával együtt. Egy öreg asszony és állítólag több gyermek a lángok martaléka lett. A táviró és telefonhuzalok, valamint a villamost vasut vezetőke is elégett. Tátrafüred tegnap így sötétségben volt.

— **Játék a zászlókkal.** A kassai közönség indolenciáját a legjobban jellemzi azon igazán eléggé nem ostorozható eljárás, melylyel a nemzet legszentebb jelvényét, a háromszínű lobogót illeti. Lehet Kassán bármilyen ünnepély, jöhet Kassára akár a király is, a zászlót ugyan senki nem tüzi ki, ha csak nem parancsolják. Ha pedig egyszer kitézik, nincs rá eset, hogy az ünnepély végeztével a háziurak azokat a saját jószántukból bevonnák. Most is elmúlt már negyednapja az ünnepély s a zászlók még mindig ott lógnak a házakon, hadd süsse a nap, hadd mossa az eső még fakóbbra a gyönyörű tricolorot. Mondhatjuk, szép megbecsülése a nemzet legszentebb jelvényének. Nem restelik az igen tisztelt háziurak, kik

között többen a tanácsnak és a közgyűlésnek is tagjai, hogy ily komisz játékot tüznek e szent jelvényre? Hát játékszer a zászló? A könnyelműséget és nemtörődömséget mutatja még az is, hogy egyik helyen zöld-fehér-piros zászlót tüztek ki, a másik helyen meg, — ép a Kossuth-utcán — piros-fehér zászló leng. Mivel tehát a tisztelt zászlósorokban nincs annyi tisztelet a nemzet zászlója iránt, amennyit az megérdemel, kérjük a városi hatóságot, tanítsa meg ezeket az urakat egy kis rendre.

— **Halálos légyott** Szabadkának nagy szenzációja van. Egy közismert alakját, Már Antal törvényszéki bírót, éppen olyan fatális körülmények között érte a halál, mint pár hóval ezelőtt Tóth Gézát. Már Antal nevére bizonyára még sokan emlékeznek abból az időből, amikor mint az egyik bácsibodrogmegyei járás szolgabírája a nemzetiségekkel paktált a magyar állameszme rovására. S néhai Pichler Győző állította e miatt pellengére a parlamentben. Felszólalásának meg lett az eredménye, hogy Már Antal Szabadkára helyezték át, ahol azonban, mint a válópörök referense működött. Már nagyon megszerette hivatalát, lévén élni szerető, vidám agglégény, aki szívesen elbajlódott a válni akaró asszonykák ügyes-bajos dolgaival. Elannyira, hogyha nagyon szemrevaló akadt, hát külön tanácskozással is folytatott vele a Polgár-szállóbeli lakásán. Ilyennek találtá azt a Bajáról szombaton Szabadkára jövő asszonykát is aki tartásdíjra vonatkozólag kért tőle egynémely utbaigazítást. Már vasárnapra magához kérte az asszonykát, aki el is ment oda a déli órákban. Alig volt azonban ott fél órát, rémült sikoltozások közt rohant ki és segítségért kiabált. A szálloda személyzete besietett Már lakására, aki pongyolában holtan feküdt ágyában. Az orvos később szívszélhűdést konstatált. Már Antal éppen hatvan esztendő volt.

— **A Kszod a Táttra érdekében.** A kassa-oderbergi vasut igazgatósága, mely már eddig is sokat tett a Táttra idegenforgalma érdekében, eddigi jóakarátát tetézi azon elhatározásával, hogy Tátralomnicra télen át is föntartja a közlekedést. A vasutnak ezen óriási áldozatkészségét nem lehet eléggé kiemelni és dicsőíteni. Eddigi értesülésszerű szerint reggel egy vonat megy fel, mely este ismét visszatér Poprádra. A Táttra téli idényének emelésében a vasut igazgatóságának elhatározása fontos szerepre van hivatva.

— **A kegyes tanítórend megreformálása.** A kegyesrendieket, kiket közönségesen piaristáknak nevezünk, nagy veszély fenyegeti. Ugyanis az a hír érkezik Rómából, hogy ott már bevégeztet dolog a rend reformálása.

A tervbevett reformok ügyéről a következő tudósításunk számol be:

A magyar piaristarendet, mely immár három századéve szolgálja a magyar kultúra ügyét. Romából a megreformálás veszedelme fenyegeti. Most Rómából érkezett Budapestre Brettina nevű orosz piaristafőnök, hogy az összes magyar rendházakat meglátogassa, a rend vagyoni állapotáról tudomást szerezzen s a piarista tanárokat a reformok elfogadására rábirja.

A reformok ama minta szerint, ahogy a ferencrendieket megreformálták, a következők: A haj leborotválása és hajkoszoru viselése. Meztelen lábön egy bőrtalp (szandál) hordása. Kalapot használni tilos, ellenben a vastag darócruha kötelező. A rendtag pénz magánál nem tarthat és nem is szerezhethet. Politikai jogokat nem gyakorolhat. Sem társadalmi, sem tudományos egyesületnek tagja nem lehet és egyáltalában minden nyilvános szerepléstől távol kell maradnia. Lakásán senkit sem fogadhat, még a tanulók szüleit sem. A rendházból csak kettesével, külön engedély kikérése mellett szabad távoznok.

Ezek volnának a személyi, a rendtagokat érdeklő reformok. Budapestén egy olasz helytartó laknék állandóan és viszont Rómában a testvéri közösség nyilvánítására köte-

les volna ott lakni állandóan egy magyar küldött. A rend összes vagyonát Rómába szállítják és onnan fogják az egyes rendházak a legszűkebb és szegényes ellátásra szükséges költségeket kapni, a többit joguk van koldulással pótolni.

Az összes rendi növendékek Rómában fogják négy éven át a theológiát végezni és ezen idő alatt Rómát el nem hagyhatják.

— **Táncitanítás.** Révész Imre városunkban előnyösen ismert táncitanító mint minden évben, úgy ez idén is októberben nyitja meg több osztályra osztott tánciskoláját főutca 46. sz. alatti első emeleti tánctermében, a hol a beiratások bármikor eredményesek. Révész már évek óta szép eredménnyel vezeti be ifjainkat és leányainkat Terpsichore művészetének csarnokába. Jóhírű tánciskolája találkozhelye az intelligenciának és szórakozni vágyó fiatalságnak. Ma már a táncra is nagy szüksége van, mert míg egyrészt eltűnteti a fiatal diákról a szegletességet, másrészt egészségi szempontból is csak előnyére válik. Ajánljuk a derék táncitanítót a közönség pártfogásába.

— **Butorozott szobába** szolid uri embert lakótársul keresek. Cim a kiadóhivatalban.

ÉRDEKES ESEMÉNYEK.

(Hirek mindenfelől.)

Egy rabbinus balesete. Bleich Hermann labovai rabbinusra ráesett a vasuti sorompó és összeroncsolta az aggastyán fejét és arcát.

Egy szlovén költő szobra. Laibachban leleplezték Preschern Ferenc szlovén költő emléksobrát.

Bomba a vonaton. Konstantinápoly közelében a kalauz a vonaton egy drótburkolt bombát talált. A vasuti mérnök az egyik vasuti kocsi feneke alatt egy bolgármacedóniai talált elrejtözve. A szultán a mérnököt 10 ezer frankkal jutalmazta meg.

Öngyilkos cselédleány. Kis Lidia hódmezővásárhelyi cselédleány megmérgezte magát.

Megkardlapozta a szeretőjét. Konrád József debreceni huszár életveszélyesen megkardlapozta a szeretőjét Tóth Juliánát.

Családi dráma. Balla István felgyújtotta Vácott a házat, melyben Stemberger György és felesége, Ottalák István és felesége, továbbá öt gyermekük bennégett, azután felakasztotta magát.

Összeégett kislány. László Teréz 9 éves szegedi kislány benzinrobbanás következtében halálos égési sebeket szenvedett.

Öngyilkos asszony. Felső-Szent-Iván községben Wagner Elek korcsmáros neje felmetszette a hasát.

Nyílt tér.

(E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.)

Válasz Kepes Tibor nyilatkozatára.

Egy Kepes Tibor nevű egyén a „Napló” f. hó 10-én megjelent számában engem egy-másra zsufolt hazugságaival nyakra-főre sértegetett, helyesebben sértegetni akart, most — ha arra méltó emberrel állanék szemben — jól tudnám kötelességemet, de én Istenem! hiszen aki őt ismeri, jól tudom megróvná engem érte, ha úgy járnék el vele szemben, mint tisztességes uriemberrel szokás eljárni.

Nem fogom tehát őt sértegetni, mert nincs kit! nem mondom el, hogy közvetlen tudomásom van arról, hogy egy szegény — hiszékeny parasztasszonynak véres verejtékével keresett pénzecskéjét elsikkasztotta, hasonló viselt dolgairól nem tárgyalok és kijelentem, hogy e sorokat sem hozzá intézem, hanem a nagyközönséghez, mert —

nem vagyok szerénytelen ember —, de ennyire nem alacsonyítom le magam; sőt azon is nagyon gondolkozom, hogy a bíróságra bizzam-e az ügy elintézését, mert valóban nincs mit és nincs kin vásárolnom.

Most kijelentem, hogy ha hazugságai-
val ez a senki ismételt jelentkezé-
sén) a lapok hasábjain, újra csak nem
fogom sértésnek venni tőle — szándékolt
sértegetéseit — és nem fogok reá reflektálni.

Ezeket tartottam szükségesnek azok
tudomására hozni, kik Kepes Tibort nem
ismerték, mert azoknak, kik őt ismerték
ezeket sem kellett elmondanom.

Hernádszadány, 1905. szeptember 12.

Klein Sámuel
okl. jegyző.

KISHIRDETÉSEK.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkből 8 fillér. A kishirdetések előre fizetendők. Hirdetéseket felvesz a „NAPLO”, kassai független napilap kiadóhivatala:

Kassa, Kossuth Lajos-utca 16. szám.

Akinek ismeretség híján

házasúrsra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsártra,
vinczellérré,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobálcányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.,
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

Aki

mind Ezeket vétel vagy bevétel céljából keresi.

Aki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér-
cél, ha a

„NAPLO”

kassai független napilap kishir-
detési rovatát használja.

KÉT KÖZÉPISKOLAI TANULÓ
a Bethlen-körút 31. sz. alatt (2. ajtó)
teljes ellátásra fölvetetik egy intel-
ligens izr. családnál. A lakás egész-
séges, tiszta helyiség.

Asszonyok és leányok
naponta
ujságeladással
—2 koronát kereshetnek.

Jelentkezni lehet:

Kossuth Lajos-utca 16. Vitéz-nyomda.

Kiadó: **Muranyi József.**

Holzer

Kassa, Fő-utca 21. szám a.

Angol Costümök,
 Aljak, Pongyolák
dús választékban.

Kigyó Drogéria Kassa, Fő-utca 91.

Telefon szám: 265.

Calcium Carbid Felsőmagyarország főraktára.
Auto-gépkocsi kenő olaj. Fényképezési cikkek.

Gyógyárnk, vegyi szerek. Gazdasági cikkek. Legkivalóbb valódi angol és francia illatszerek. — Kosmetikai szerek felsőmagyarországi legnagyobb raktára. Bel- és külföldi különlegességek és női piperecikkek dús választékban. Gyógyborok és tápszerek. Rum és likőr esszenciák. Padlófénymazak és tisztító szerek stb. stb.

Kötszerek, gummiáruk és
= betegápolási kellékek.

Postai megbízások pontosan eszkö-
zöltetnek.

Árjegyzéket kívánatra bér. küld

Pallaghy Kálmán.

Hirdetések
Kossuth Lajos-utca 16.
juttányosan felvé-
tetnek a „NAPLO”
kiadóhivatalában

Urr György szobrász

első kassai kézművészeti templombe-
rendezés, szoborfaragászati és oltár-
építészeti műintézete

Kassa, Csatorna-utca 6. sz. alatt.

Főtisztelendő papság b. figyelmébe aján-
lom hírneves műintézetemet. Művészies kivitelben készítek oltárokat, szószékeket szóval teljes templomberendezést. Művészies kivitelben készítem a fából faragott szent szobrokat műtermemben. Tervezeti rajzokat, költségvetéseket díjtalanul készítek a főtisztelendő papságnak. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A karácsonmezői r. kath. plebánia hivatalától.

196 1904. Hivatalos bizonyítvány.

Alulírott hivatalos hitelességgel bizonyítom, miszerint URR GYÖRGY kassai lakos, szobrász és oltárépítész ur templomomban egy román stíliu új főoltárt készített s két mellékoltárt renovált, mely művészi s áhítatot gerjesztő munkáival úgy híveim, valamint az én legnagyobb elismerésem s köszönetemet kiérdemelte, miért is fentvezett művészt urat — ki a külföldi szobrászokat minden tekintetben felülmúlja — lelkeskedő Oltártestvéreimnek szíves partfogásába tiszta lelkiismerettel ajánlom.

Karácsonmező, 904. szept. hó 20-án.

LEITEREGH KÁROLY
plebános.

Nyomatott VITEZ A ut. könyv-, kő- és műnyomdájában Kassán. 1905.